

Технологія формування управлінської компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури

Олександр Ажиппо
Марина Корольова

Харківська державна академія фізичної культури,
Харків, Україна

Мета: розробити та теоретично обґрунтувати технологію формування управлінської компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури. **Матеріал і методи:** проведено теоретичний аналіз сучасної літератури щодо досліджуваної проблеми; проаналізовано нормативно-правову базу підготовки майбутніх менеджерів фізичної культури; проведено опитування здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти ($n=50$); за допомогою методу парних порівнянь проведено експертну оцінку серед професорсько-викладацького складу Харківської державної академії фізичної культури ($n=10$).

Результати: уточнено поняття «компетентність», «компетенція», «управлінська компетентність», «управлінські компетенції»; виявлено самооцінку та проведено самоаналіз здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти результатів навчання щодо рівня сформованості у них управлінських компетенцій; визначено найбільш значущі управлінські компетенції у майбутніх менеджерів фізичної культури. За результатами власного дослідження представлено матрицю управлінської компетентності менеджера фізичної культури. Розроблено та обґрунтовано технологію: методи, форми та засоби формування управлінської компетентності у майбутніх менеджерів фізичної культури.

Висновки: визначено управлінські компетенції, які є найважливішими для здійснення майбутньої управлінської діяльності менеджерів фізичної культури, серед них перші п'ять позицій займають: лідерство, генерація ідей, комунікативність, володіння системою вирішення управлінських проблем та ділові якості.

Ключові слова: здобувач вищої освіти, менеджер фізичної культури, компетентності, управлінська компетентність, управлінські компетенції.

Вступ

Як відомо, менеджер у своїй професійній діяльності щоденно вирішує ряд завдань, які потребують спеціальних знань, умінь, навичок, у тому числі здобутих у процесі спеціальної підготовки – освіти. У Законі України «Про вищу освіту» (2014) [4] зазначено, що результатами навчання є компетентності, які особа здобула у закладі вищої освіти у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією.

Проведений аналіз літературних джерел свідчить, що здебільшого вчені розглядають компетентність як оцінну категорію, що характеризує людину як суб'єкт діяльності, її здатність успішно виконувати свої повноваження [2]. У наукових працях сучасних вчених можна знайти теоретичні підходи до визначення професійної компетентності майбутніх менеджерів різних галузей, зокрема фізичної культури і спорту (Дубревський Ю., 2008; Свєртнев О., 2017; Криштанович С.В., 2018; Коваленко Ю.М., 2019), освіти (Берека В., 2008; Згалат-Лозинська Л., Головач Н., 2018), охорони здоров'я, економіки. Автори [1; 3; 5; 6; 7; 9] сходяться на думці, що професійна компетентність – практична реалізація про-

фесійних здібностей та ділових якостей працівника в їх синергетичному взаємозв'язку і взаємозалежності.

Мета дослідження – розробити та теоретично обґрунтувати технологію формування управлінської компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури.

Матеріал і методи дослідження

Дослідження проводилося на базі Харківської державної академії фізичної культури. У дослідженні брали участь 50 здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за різними освітньо-професійними програмами, включаючи спеціалізацію «менеджмент і маркетинг у сфері фізичної культури та спорту». Проведено теоретичний аналіз сучасних досліджень щодо досліджуваної проблеми, проаналізовано нормативно-правову базу підготовки майбутніх менеджерів фізичної культури; уточнено поняття «компетентність», «компетенція», «управлінська компетентність», «управлінські компетенції». Проведено опитування студентів з метою їх самооцінки щодо визначення рівня сформованості у них управлінських компетенцій. Визна-

чено найбільш значущі управлінські компетенції у майбутніх менеджерів фізичної культури за допомогою методу «парних порівнянь» із залученням експертів. У якості експертів виступили 10 фахівців в області менеджменту та маркетингу з числа професорського-викладацького складу Харківської державної академії фізичної культури.

Результати дослідження

Вчені розглядають управлінську компетентність у вигляді динамічної системи, формування і функціонування якої проходить в рамках управлінської діяльності і залежить від характеру взаємодії об'єктивних та суб'єктивних факторів (особистісних передумов, процесу і результатів діяльності). «Компетентність» є похідним поняттям від поняття «компетентність», яке є семантично первинною категорією, системою, сукупністю знань та умінь особистості. Компетенції входять до складу професійної компетентності, яка визначається як набуті особистістю знання та вміння у певній професійній сфері, а також коло повноважень будь-якої посадової особи чи органу [5; 12].

У свою чергу сучасні вчені [5] сформулювали 10

основних компетенцій, які характерні для управлінського персоналу: стратегічне та аналітичне мислення; володіння системою вирішення управлінських проблем; генерація ідей; лідерство; комунікативність; емоційно-вольова сфера; гнучкість поведінки; ділові якості; організаційно-управлінські якості; управлінська культура. Слід зазначити, що освітньо-професійною програмою підготовки майбутніх менеджерів фізичної культури передбачено комплексне формування усіх вищезазначених компетенцій, наявність яких, в свою чергу, забезпечує набуття ними управлінської компетентності.

У ході дослідження нами визначено управлінські компетенції, які, на думку експертів, є найважливішими для здійснення майбутньої управлінської діяльності менеджерів фізичної культури. Серед них перші п'ять позицій займають: лідерство, генерація ідей, комунікативність, володіння системою вирішення управлінських проблем та ділові якості. Рівень узгодженості думок експертів високий, оскільки коефіцієнт варіації склав $V=8,3\%$.

У результаті аналізу експертної оцінки нами було сформовано узагальнену матрицю управлінської компетентності менеджера фізичної культури (табл. 1).

Таблиця 1
Узагальнена матриця управлінської компетентності менеджера фізичної культури
(за результатами власного дослідження)

Компетенції	Стратегічне та аналітичне мислення	Володіння системою вирішення управлінських проблем	Генерація ідей	Лідерство	Комунікативність	Емоційно-вольова сфера	Гнучкість поведінки	Ділові якості	Організаційно-управлінські якості	Управлінська культура
Стратегічне та аналітичне мислення		1	1	0	0	2	2	0	1	0
Володіння системою вирішення управлінських проблем	1		0	0	2	1	2	1	1	2
Генерація ідей	1	2		1	0	1	2	1	1	1
Лідерство	2	2	1		1	1	1	1	1	1
Комунікативність	2	0	2	1		1	1	1	1	1
Емоційно-вольова сфера	0	1	1	1	1		0	2	1	1
Гнучкість поведінки	0	0	0	1	1	2		1	2	0
Ділові якості	2	1	1	1	1	0	1		1	2
Організаційно-управлінські якості	1	1	1	1	1	1	0	1		2
Управлінська культура	2	0	1	1	1	1	2	0	0	

Примітка*:

де «2» – пріоритет компетенції, назва якої зазначена у вертикальному стовпці зліва;
«0» – пріоритет компетенції, назва якої зазначена у горизонтальній строчці зверху;
«1» – компетенції рівні за значенням

Рис. 1.
Співставлення результатів самооцінки управлінських компетенцій здобувачів освіти з моделлю управлінської компетентності експертів

Оскільки сьогодні важливу роль у процесі здобуття вищої освіти відіграє самооцінка та самоаналіз результатів навчання студентів, ми запропонували здобувачам освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти оцінити свій рівень управлінської компетентності. Для цього вони мали оцінити за 10-ти бальною шкалою рівень кожної з десяти компетенцій, набутої у процесі навчання. У результаті самооцінки магістрів ми отримали загальний середній бал за усіма компетенціями, а саме: «організаційно-управлінські якості» – 7,8 балів, при цьому найвищі бали (8,6) вони виставили таким компетенціям як «володіння системою вирішення управлінських проблем», «комунікативність», «емоційно-вольова сфера». Отримані результати самооцінки управлінських компетенцій студентів ми співставили із запропонованою експертами узагальненою моделлю управлінської компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури.

Отже, у здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, за результатами самооцінки, спостерігаються не максимальні бали за основними компетенціями, які, на думку експертів, їм знадобляться у майбутній професійній діяльності, а саме: лідерство (7,6 балів), генерація ідей (7,6 балів), комунікативність (8,6 балів), володіння системою вирішення управлінських проблем (8,6 балів) та ділові якості (7,4 балів). Отже, саме ці компетенції слід цілеспрямовано розвивати у процесі професійної підготовки менеджерів (рис. 1).

Вирішення цього завдання вимагає, на нашу думку, впровадження в освітній процес науково обґрунтованої технології формування управлінської компетентності у майбутніх менеджерів фізичної культури, з урахуванням сучасних вимог до цієї професії.

У ході нашого дослідження під «технологією формування управлінської компетентності» ми розуміли сукупність психолого-педагогічних методів, прийомів, засобів, технік виконання, спільної діяльності учасників педагогічного процесу, які взаємодіють у певному порядку з метою досягнення конкретного педагогічного результату – формування компетентності. Ми переконані, що така технологія визначатиме не тільки систему професійної діяльності педагога для створення необхідних умов та можливостей для успішного набуття майбутніми менеджерами фізичної культури управлінських компетенцій, а й забезпечуватиме їх подальше професійне становлення.

Отже, мета розробленої нами технології: формування управлінської компетентності у майбутніх менеджерів фізичної культури. Для вирішення поставленої мети передбачається цілеспрямовано впливати на основні складові освітнього процесу, зокрема на початковий процес через засвоєння знань, умінь, навичок, на виховний процес через орієнтацію на соціально і професійно значущі норми поведінки та професійно важливі якості, та в цілому на розвиток особистості, розширення світогляду через формування правильних життєвих цінностей, ко-

мунікабельності, ріст самооцінки та особистісного потенціалу.

В основу підготовки майбутніх менеджерів в процесі формування управлінської компетентності покладено такі традиційні та інноваційні принципи навчання як: *диференціації та індивідуалізації навчання*, тобто врахування індивідуальних особливостей студентів, поєднання групових та індивідуальних, активних та інтерактивних форм організації навчального процесу; *системності та послідовності*, зокрема забезпечення міжпредметних зв'язків дисциплін; *науковість і соціальна зумовленість навчання* та принцип *практичної спрямованості* та інші дидактичні принципи.

Характеризуючи технологію формування управлінської компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури за структурою, вона, як і будь-яка педагогічна технологія, містить змістовий та процесуальний компоненти. Під змістовою частиною ми розуміємо систему

знань про інструментарій досягнення цілей, про ефективність процесу навчання тощо. До цієї частини ми зараховуємо постановку, уточнення та формулювання цілей, педагогічні умови та етапи навчання. Ми переконані, що формування управлінської компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури буде ефективним, якщо врахувати наступні педагогічні умови: створення позитивної мотиваційної настанови на професійну мобільність при особистісно-орієнтованому навчанні; використання міжпредметних зв'язків у процесі навчання майбутніх менеджерів; застосування сучасних інформаційних технологій для навчання студентів засобом розв'язання професійних завдань.

Набуття управлінської компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури відбувається в єдності мотиваційно-орієнтовального, планувально-творчого, креативно-розвивального та рефлексивно-творчого етапів. На мотиваційно-орієнтовальному етапі створюється ді-

Рис. 2.
Технологія формування управлінської компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури

ева система спонукання студента до навчання на основі його ціннісної орієнтації щодо самоуправління розвитком управлінської компетентності. На планувально-творчому етапі, затривуючи особистіно-орієнтований підхід до підготовки майбутніх менеджерів, створюється індивідуальна цільова програма професійного розвитку. На креативно-розвиваючому етапі здійснюється формування навичок продуктивної самоорганізації. На рефлексивно-творчому етапі передбачається оцінка та аналіз як освітнього, так і управлінського результату сформованості навичок самоконтролю та самоаналізу на основі рефлексивного підходу.

Під процесуальною (методичною) частиною технології ми розуміємо організацію безпосередньої діяльності здобувачів освіти та управління процесом навчання. До процесуально-методичної частини можна віднести власне дидактичну систему, що включає мотиваційне забезпечення, методи, організаційні форми, методичні прийоми, дидактичні засоби. Так, мотиваційне забезпечення здійснюється шляхом формування чіткого світогляду у майбутніх менеджерів щодо професійної діяльності; націлювання на безперервний саморозвиток та самовдосконалення; створення, удосконалення та впровадження цікавого, сучасного та різноманітного навчального матеріалу; залучення до групової діяльності з розподілом функцій; через активну практичну та самостійну діяльність, а також завдяки передачі досвіду реальних фахівців зі сфери спортивного менеджменту тощо.

До основних методів, які спрямовані на формування управлінської компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури ми відносимо: проектні, інтерактивні методи, кейс-метод, метод «мозкової атаки», метод коучингу, фасилітації, зворотного зв'язку, «світове кафе» тощо. У процесі підготовки менеджерів крім традиційних лекційних, семінарських, практичних занять та самостійної роботи доцільно використовувати такі організаційні форми як лекція-тренінг, проблемна лекція, лекція-дискусія, семінар-конференція, ділові та рольові ігри, тренінг та інші. Особливу увагу також необхідно звернути на методичні прийоми, наприклад, активізації розумової ді-

яльності студентів, стимулювання, контролю, активізацію уваги, запам'ятовування та на дидактичні засоби (дидактичні матеріали, технічні засоби навчання) (рис. 2.).

Важливою складовою розробленої нами технології є оцінювання рівня управлінської компетентності, що дозволяє створювати певний зворотній зв'язок з метою виявлення слабкорозвинутих управлінських компетенцій та корекції процесу підготовки менеджерів щодо формування управлінської компетентності майбутніх менеджерів.

Висновки / Дискусія

Отже, аналіз літературних джерел показав, що менеджер фізичної культури – це важлива та затребувана для розвитку спортивної індустрії професія. Виявлено, що авторами [1; 2; 5; 8; 11] розглядалися професійна компетентність менеджера, як керівника, управлінця у сучасних умовах функціонування організацій. В літературі достатньо широко і всебічно висвітлюються поняття «компетентність», «компетенція», «управлінська компетентність», «управлінські компетенції». Зокрема є праці, присвячені проблемі формування компетентностей у майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту [6; 7; 9; 12].

У ході нашого дослідження визначено управлінські компетенції, які є найважливішими для здійснення майбутньої управлінської діяльності менеджерів фізичної культури: лідерство, генерація ідей, комунікативність, володіння системою вирішення управлінських проблем та ділові якості. Проведене опитування здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти щодо самооцінки та самоаналізу результатів навчання також свідчать, що саме ці компетенції слід цілеспрямовано розвивати у процесі професійної підготовки майбутніх менеджерів фізичної культури.

Перспективи подальших досліджень ми вбачаємо у подальшому науковому пошуку та обґрунтуванні ефективної методики об'єктивного оцінювання управлінської компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що відсутній конфлікт інтересів, який може сприйматись таким, що може завдати шкоди неупередженості статті.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

Список посилань

1. Берека, В. Є. (2008), «Формування професійної компетентності майбутнього менеджера освіти», Педагогічний дискурс. Випуск 4. С.20-26.
2. Демченко, Ю. М. (2016), «Підвищення професійної компетентності керівника освітньої установи як чинника інноваційної діяльності в сучасній соціокультурній ситуації», Педагогічні науки. Випуск LXXII. Том 1. С. 91-96.
3. Дубревський, Ю. М. (2008), «Управлінська компетентність як складова професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту», Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. №6. С. 91-93.
4. Закон України «Про вищу освіту» (2014), Відомості Верховної Ради (ВВР), № 37-38, ст.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
5. Згалат-Лозинська, Л. О., Головач Н. В. (2018), «Метод оцінки розвитку управлінського персоналу на вітчизняних підприємствах», Інноваційна економіка. №9-10. С.69-73.

6. Коваленко, Ю. М. (2019), «Теоретичні засади формування управлінської компетентності майбутніх менеджерів спортивної діяльності», Інноваційна педагогіка, Випуск 13. Т.1. С. 75-78.
7. Криштанович, С. В. (2018), «Система формування ключових компетентностей майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту», Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Педагогіка, соціальна робота : зб. наук. пр. Ужгород. Вип. 1(42). С. 122-125.
8. Леонова, С. В. (2012), «Діагностика компетентності персоналу на основі використання принципів теорії розпізнавання образів», Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Вип. 8. С. 151-155. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzlubp_2012_8_37.
9. Свєртнев, О. А. (2017), «Характеристика основних компетентностей менеджера фізичної культури і спорту в сучасних умовах реформування вищої освіти», Імідж сучасного педагога. №7 (176). С. 19-22.
10. Daniel Soucie (2020), «Effective Managerial Leadership in Sport Organizations», Journal of Sport Management. Volume 8: Issue 1, pp. 1–13.
11. Prystupa, Y., Kryshchanovych, S., Danylevych, M., Lapychak, I., Kryshchanovych, M., Sikorskyi, P., Podolyak, Z. Basarab, V. (2020), «Features of formation the professional competence of future managers of physical culture and sports», Journal of Physical Education and Sport, Vol 20 (Supplement issue 1), Art 64, pp 441 – 446.
12. Robert Wood, Tim Payne (1998), Competency-Based Recruitment and Selection. Paperbac, 214 p.

Стаття надійшла до редакції: 21.09.2020 р.

Опубліковано: 26.10.2020 р.

Аннотация. Александр Ажиппо, Марина Королёва. Технология формирования управленческой компетентности будущих менеджеров физической культуры. *Цель:* разработать и теоретически обосновать технологию формирования управленческой компетентности будущих менеджеров физической культуры. **Материал и методы:** проведен теоретический анализ современной литературы по исследуемой проблеме; проанализирована нормативно-правовая база подготовки будущих менеджеров физической культуры; проведен опрос соискателей образования второго (магистерского) уровня высшего образования ($n = 50$); с помощью метода парного сравнения проведена экспертная оценка среди профессорско-преподавательского состава Харьковской государственной академии физической культуры ($n=10$). **Результаты:** уточнены понятия «компетентность», «компетенция», «управленческая компетентность», «управленческие компетенции»; выявлена самооценка и проведен самоанализ соискателей образования второго (магистерского) уровня высшего образования результатов обучения по уровню сформированности у них управленческих компетенций; определены наиболее значимые управленческие компетенции у будущих менеджеров физической культуры. По результатам собственного исследования представлена матрица управленческой компетентности менеджера физической культуры. **Разработана и обоснована технология:** методы, формы и средства формирования управленческой компетентности у будущих менеджеров физической культуры. **Выводы:** определены управленческие компетенции, которые являются важными для осуществления будущей управленческой деятельности менеджеров физической культуры, среди них первые пять позиций занимают: лидерство, генерация идей, коммуникативность, владение системой решения управленческих проблем и деловые качества.

Ключевые слова: соискатель высшего образования, менеджер физической культуры, компетентности, управленческая компетентность, управленческие компетенции.

Abstract. Oleksandr Aghypko, Maryna Korolova. Technology of managerial competence formation of future managers of physical culture. *Purpose:* to develop and theoretically substantiate the technology of forming the managerial competence of future managers of physical culture. **Material and methods:** a theoretical analysis of modern literature on the problem under the study was carried out; the regulatory framework for the training future managers of physical culture is analyzed; a survey of applicants for education of the second (master's) level of higher education was conducted ($n = 50$); using the method of paired comparison, an expert assessment among the teaching staff of the Kharkov State Academy of Physical Culture ($n = 10$) was carried out. **Results:** the concepts of "competence", "competency", "managerial competence", "managerial competency" were clarified; self-assessment was revealed and self-analysis of applicants for education of the second (master's) level of higher education of learning outcomes in terms of the level of formation of their managerial competencies was carried out; the most significant managerial competencies of the future managers of physical culture were determined. Based on the results of our own research, the matrix of managerial competence of a physical culture manager is presented. **The technology has been developed and substantiated:** methods, forms and means of forming managerial competence among future managers of physical culture. **Conclusions:** management competencies have been identified, which are important for the implementation of the future management activities of physical culture managers, among them the first five positions are occupied by: leadership, idea generation, communication, mastery of the system for solving managerial problems and business qualities.

Keywords: applicant for higher education, manager of physical culture, competence, managerial competence, managerial competencies.

References

1. Bereka, V. Ye. (2008), «Formation of professional competence of the future manager of education», Pedahohichni dyskurs. Vypusk 4. pp.20-26. (in Ukr.).
2. Demchenko, Yu. M. (2016), «Improving the professional competence of the head of an educational institution as a factor of innovation in the current socio-cultural situation», Pedahohichni nauky. Vypusk LXXII. Tom 1. pp. 91-96. (in Ukr.).
3. Dubrevskiy, Yu. M. (2008), «Management competence as a component of professional training of future specialists in physical education and sports», Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu. №6. pp. 91–93. (in Ukr.).
4. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» (2014), Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR), № 37-38, st.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (in Ukr.).
5. Zghalat-Lozynska, L. O., Holovach N. V. (2018), «Method of assessing the development of management personnel in domestic enterprises», Innovatsiina ekonomika. №9-10. pp.69-73. (in Ukr.).
6. Kovalenko, Yu. M. (2019), «Theoretical bases of formation of managerial competence of future managers of sports activity», Innovatsiina pedahohika, Vypusk 13. T.1. pp. 75-78. (in Ukr.).
7. Kryshchanovych, S. V. (2018), «The system of formation of key competencies of future managers of physical culture and sports», Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriiia : Pedahohika, sotsialna robota : zb. nauk. pr. Uzhhorod. Vyp. 1(42). pp. 122-125. (in Ukr.).
8. Leonova, S. V. (2012), «Diagnosis of staff competence based on the use of the principles of pattern recognition theory», Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava. Vyp. 8. pp. 151-155. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzlubp_2012_8_37. (in Ukr.).
9. Svertniev, O. A. (2017), «Characteristics of the main competencies of the manager of physical culture and sports in the modern conditions of reforming higher education», Imidzh suchasnoho pedahoha. №7 (176). pp. 19-22. (in Ukr.).
10. Daniel Soucie (2020), «Effective Managerial Leadership in Sport Organizations», Journal of Sport Management. Volume 8: Issue 1, pp. 1–13. (in Eng.).
11. Prystupa, Y., Kryshchanovych, S., Danylevych, M., Lapychak, I., Kryshchanovych, M., Sikorskyi, P., Podolyak, Z. Basarab, V. (2020), «Features of formation the professional competence of future managers of physical culture and sports», Journal of Physical Education and Sport, Vol 20 (Supplement issue 1), Art 64, pp 441 – 446. (in Eng.).
12. Robert Wood, Tim Payne (1998), Competency-Based Recruitment and Selection. Paperbac, 214 p. (in Eng.).

Received: 21.09.2020.

Published: 26.10.2020.

Відомості про авторів / Information about the Authors

Ажиппо Олександр Юрійович: д.пед.н., професор; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська 99, м. Харків, 61058, Україна.

Ажиппо Александр Юрьевич: д.пед.н., профессор; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Oleksandr Aghypko: Doctor of Science (Pedagogical), Professor; Kharkiv State Academy of Physical Culture: Klochkivska str. 99, Kharkiv, 61058, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-7489-7605

E-mail: ajippoal@gmail.com

Корольова Марина Вікторівна: к.ю.н., Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська 99, м. Харків, 61058, Україна.

Корольова Марина Викторовна: к.ю.н., Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Maryna Korolova: Candidate of Juridical Sciences (Ph.D), Kharkiv State Academy of Physical Culture: 99 Klochkivska Str., Kharkiv, 61058, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0003-2931-2190

E-mail: m.korolova@khdafk.com